

यस सभाका अध्यक्षज्यू,

नगर सभाका सदस्यज्यूहरू,

यस नगर कार्यपालिका कार्यालयका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, नगरवासी आमा बुवा, दिदी बहिनी, दाजुभाई, सुरक्षाकर्मी, सञ्चारकर्मी तथा राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू,

यस नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को अनुमानित वार्षिक बजेट प्रस्तुत गर्न पाउँदा मैले गौरव महसुस गरेको छु ।

अध्यक्ष महोदय,

शुक्लाफाँटा नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा स्थानीय तहले अवलम्बन गर्नु पर्ने प्रकृया पुरा गरी नगरवासीहरूका तर्फबाट आएका मागहरूलाई नगरपालिकाको श्रोत र साधनले भ्याए सम्म यथासम्भव सम्बोधन गर्ने प्रयास गरिएको छ । कतिपय निरन्तरता दिनु पर्ने योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई बजेटमा प्राथमिकता दिईएकोछ । आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार विकास, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन, सुशासन तथा संस्थागत विकास जस्ता क्षेत्रमा बजेट विनियोजन गरिएको छ । विषयगत क्षेत्रहरू कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, महिला, पशु, उर्जा,सहकारी तर्फ आवश्यक बजेट विनियोजन गरीएकोछ । लक्षित वर्ग कार्यक्रम अर्न्तगत महिला, दलित, आदिवासी, जनजाती, अपाङ्ग, बालबालिका, जेष्ठ नागरिकका लागि बजेट विनियोजन गरिएकोछ । नगरपालिका अन्तर्गतका नगर चक्रपथ,कभर्ड हल,खानेपानी लगायतका निर्माणाधीन नगर गौरवका योजनाहरूलाई निरन्तरता दिई आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु । धर्म, संस्कृति, पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रमका लागि बजेट व्यवस्थापन गरिएको छ । नगर भित्र खेलकुदको विकासका लागि बजेट व्यवस्था गरिएको छ । कर्मचारी कल्याण कोषको व्यवस्था गरीएको छ । वडा भेलाबाट प्राथमिकिकरण भइ आएका वडाका योजनाहरूमा आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

शुक्लाफाँटा नगरपालिका प्राकृतिक श्रोत साधनले भरिपूर्ण रहेकोछ । उपलब्ध साधन श्रोतको प्रभावकारी रूपमा उपयोग गर्न सक्ने हो भने केहि वर्षहरूमा यस नगरपालिकालाई समृद्ध नगरपालिका बनाउन सकिने प्रशस्त सम्भावनाहरू रहेका छन् । यसका लागि नगरपालिका अन्तर्गत क्रियाशिल सम्पूर्ण राजनीतिक दल तथा आम सर्वसाधारण लगायत सबै सरोकारवालाहरूको ध्यान जान जरूरी रहेको कुरा यसै सभा मार्फत् अनुरोध गर्न चाहन्छु ।

संविधान सभाबाट नेपालको संविधान जारी भई स्थानीय तहहरू गठन भए पश्चात सबैको ध्यान स्थानीय तहहरूमा केन्द्रित भई रहेको सन्दर्भमा जनअपेक्षा पनि बढेकोछ । यस परिस्थितिमा नगर सभाका सदस्यज्यूहरूले अझै बढी जिम्मेवार र संवेदनशील हुन जरूरी भएकोछ ।

स्थानीय तहहरू संघैभरी संघीय सरकारको अनुदान रकममा मात्र भर परेर सबै जनअपेक्षा र आवश्यकता बमोजिमको विकास निर्माणका कार्य गर्न सकिदैन । यसका लागि आन्तरिक श्रोतहरूको अभिवृद्धि अपरिहार्य हुन आउँछ । जनताले तिरेको करबाट जनताकै अपेक्षा अनुरूपका विकास निर्माणका कार्यलाई अगाडि बढाउनु पर्ने हुन्छ । यसका लागि राजश्व संकलनका क्षेत्रहरू पहिचान गरी करका दायराहरूलाई समय सापेक्ष बढाउँदै वैज्ञानिक कर प्रणाली लागू गर्नु पर्ने जरूरी हुन आउछ । यसमा सबैको ध्यान जानेछ भन्नेमा म पूर्ण विश्वस्त छु ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म यस आर्थिक वर्षका लागि योजना तथा कार्यक्रमहरूको तर्जुमा गर्दा लिइएका आधारहरूलाई यस सभा समक्ष पेश गर्न चाहन्छु । आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को योजना तथा कार्यक्रमहरू तयार गर्दा निम्न बमोजिमका आधारहरू लिइएकोछ ।

- नेपालको संविधान, २०७२
- आवधिक योजनाहरू,
- संघ सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट विभिन्न समयमा भएका निर्णय तथा निर्देशनहरू,
- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालयले बजेट तर्जुमा सम्बन्धमा जारी गरेका निर्देशिकाहरू तथा निर्णयहरू,
- स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४
- वडा स्तरबाट भएको योजना प्राथमिकीकरण,
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४,
- दिगो विकास लक्ष्यहरू,
- पन्ध्रौ योजना,
- शुक्लाफाँटा नगरपालिकाबाट निर्माण गरिएका ऐन, नियम र कार्यविधिहरू,
- ईत्यादी ।

अध्यक्ष महोदय,

अब, म आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को यथार्थ आय व्यय विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

गत आर्थिक वर्षमा आन्तरिक श्रोत, वितीय समानिकरण अनुदान (संघ र प्रदेश), शसत अनुदान, विशेष अनुदान, समपूरक अनुदान (संघ र प्रदेश) , क्षेत्रीय शहरी विकास कार्यक्रम, सडक बोर्ड नेपाल, तराई मधेश समृद्धी कार्यक्रम, प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम, एकिकृत स्वास्थ्य पुर्वाधार विकास कार्यक्रम , गरिब संग विशेषकर कार्यक्रम, सामाजिक सुरक्षा अनुदान र अन्य अनुदान गरी जम्मा आय रु. ७५ करोड ४७ लाख ८५ हजार ६ सय ५३ रुपैया १० पैसा मध्ये कूल व्यय जम्मा रु. ५६ करोड १ लाख ३५ हजार १ सय ८० रुपैया ४९ पैसा भएको व्यहोरा यस गरीमामय सभामा अवगत गराउन चाहन्छु । कूल आय मध्ये संघ र प्रदेश सरकारलाई नियमानुसार फिर्ता गर्नु पर्ने रकम फिर्ता गरी बाकी विभिन्न कोषहरूमा मौज्जात रकम रु. ८ करोड ३७ लाख ३२ हजार ४ सय ३४ रुपैया ५७ पैसा रहेको थियो ।

अध्यक्ष महोदय,

अव म आर्थिक वर्ष २०७९/८० को जेठ महिना सम्मको यथार्थ आय व्यय विवरण र असार मसान्त सम्मको संशोधित बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

चालु आर्थिक वर्षमा आन्तरिक श्रोत, वित्तीय समानिकरण अनुदान (संघ र प्रदेश),सर्शत अनुदान (संघ र प्रदेश),प्रदेश विशेष अनुदान,प्रदेश समपुरक अनुदान,राजश्व वाँडफाँड (संघ र प्रदेश), सामाजिक सुरक्षा अनुदान, क्षेत्रीय शहरी विकास आयोजना,एकिकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रम र अन्य अनुदान गरी जम्मा आय रु ७१ करोड ९९ लाख ५६ हजार ९ सय ७९ रुपैया १७ पैसा मध्ये जेष्ठ मसान्त सम्मको चालु खर्च रु ३० करोड २४ लाख ३७ हजार ८ सय ९७ रुपैया ५ पैसा र पुजिगत खर्च रु ९ करोड ३ लाख ९४ हजार ३ सय २३ रुपैया गरी जम्मा खर्च रु ३९ करोड २८ लाख ३२ हजार २ सय २० रुपैया ८ पैसा रहेकोछ ।

बाँकी रकम मध्ये २०८० को असार मसान्त सम्म चालु खर्च र पूँजीगत खर्च हुने अनुमान गरीएकोछ ।

अध्यक्ष महोदय,

अव म आगामी आर्थिक वर्ष ०८०/०८१ को प्रस्तावित आय व्यय विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

जुन यस प्रकार छ ,

वित्तीय समानिकरण अनुदान(संघ सरकार) रु. १३ करोड ७९ लाख, राजश्व वाँडफाँड अन्त शुल्क,मूल्य अभिवृद्धी कर (संघ सरकार) रु १२ करोड ३७ लाख २० हजार, प्रदेश समानिकरण अनुदान रु १ करोड २१ लाख ४९ हजार, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त राजश्व वाडँफाड रु ५६ लाख ९१ हजार, क्षेत्रीय शहरी विकास कार्यक्रम रु ९६ लाख ५४ हजार ७ सय, सामाजिक सुरक्षा अनुदान रु २५ करोड, संघ सरकारबाट प्राप्त शर्सत अनुदान रु २३ करोड ५३ लाख, समपूरक अनुदान (संघीय सरकार) रु २ करोड २० लाख, विशेष अनुदान संघ सरकार रु ८० लाख, विशेष अनुदान प्रदेश सरकार रु २७ लाख ५० हजार,प्रदेश सरकार सर्शत अनुदान रु १ करोड ९९ लाख ४६ हजार ३ सय, प्रदेश सरकार समपूरक अनुदान रु ३७ लाख ४० हजार ,संघ सरकार अन्तरसरकारी अनुदान रु १ करोड ३७ लाख ४१ हजार २ सय ,सडक बोर्ड रु ७९ लाख २० हजार ,अन्य अनुदान रु ७ लाख, आन्तरिक आय रु २ करोड ७५ लाख ८४ हजार गरी जम्मा रु ८८ करोड ७ लाख ९६ हजार २ सय आम्दानी हुने अनुमान गरेको छु ।

त्यस्तै गरी आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को खर्च तर्फ नगरपालिकाको चालू र पूँजीगत खर्च जम्मा रु ८८ करोड ७ लाख ९६ हजार २ सय रुपैया व्यय हुने अनुमान गरेको छु । व्यय तर्फ योजनागत विस्तृत विवरण नगर सभामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

अध्यक्ष महोदय,

आन्तरिक आयश्रोतलाई सुधारात्मक बनाउन करका दायराहरु फराकिलो गरी करका दरहरु संशोधन गरेको छु । आन्तरिक आयश्रोत तर्फका करका दरहरु छुट्टै अनुसूचीमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

स्थानीय तहहरुको कार्यान्वयन पश्चात जनताहरुमा धेरै अपेक्षाहरु बढेर आएका छन् । वस्ती बस्तीमा स्थानीय तहको उपस्थिति महसुस गराउन आगामी आर्थिक वर्षका लागि हरेक वडाहरुको समानुपातिक विकासका लागि आवश्यक श्रोत सुनिश्चितता गरी सोही वडा अन्तर्गतबाट जनताहरुले प्रस्ताव गरी पठाइएका अधिकांश आयोजनाहरुमा बजेट विनियोजित गरिएको छ । जनताका सबै अपेक्षाहरुलाई एकै

वर्षमा पूर्ण रूपमा संम्बोधन गर्न कठीन हुने भएकाले जनस्तरबाट छनौट भई आएका तर आगामी आर्थिक वर्षका लागि बजेट विनियोजन हुन नसकेका योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकताका आधारमा प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकारमा सिफारिस साथ पठाउने व्यवस्था मिलाईएको छ । प्रत्येक वडा स्तरबाट सिफारिस भई आएका योजनाहरूको सूची अनुसूचीमा समेत समावेश गरिने छ ।

अध्यक्ष महोदय,

दिगो र भरपर्दो रणनीतिक योजना बिना नगरको बहुआयामिक विकास गर्न असम्भव जस्तै हुने हुँदा समग्र विकासलाई मार्ग दर्शन गर्ने गरी विस्तृत नगर विकास योजनाको निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।

अध्यक्ष महोदय,

आगामी आर्थिक वर्षका लागि सशर्त अनुदानबाट शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशु, उर्जा,प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम,तराई मधेस सम्बृद्धी,भोलुङ्गे पुल क्षेत्र विकास, लघु उधम विकास कार्यक्रम,राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण कार्यक्रम,वस्ती विकास कार्यक्रम,सुरक्षित नागरिक आवास,युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण कार्यक्रम अन्तर्गतका विभिन्न कार्यक्रमहरूको प्रस्ताव गरिएको छ । सो सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूचीमा समावेश गरिनेछ । यस शीर्षक अन्तर्गतको बजेट सशर्त अनुदान तर्फको भएको र सो सम्बन्धी प्रस्तावित कार्यक्रम अर्थ मन्त्रालयबाट प्राप्त हुन आएकाले सोही प्रस्तावलाई सभामा निर्णयार्थ पेश गरिएको छ ।

अध्यक्ष महोदय,

प्रस्तावित योजना तथा कार्यक्रमहरूको सफलता यिनीहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा भर पर्दछ । तसर्थ, प्रस्तावित योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी तथा व्यवस्थित कार्यान्वयनमा यस नगर अन्तर्गतका सम्पूर्ण राजनीतिक दल, नागरिक समाज, स्थानीय वुद्धिजिवी, नगरबासी सम्पूर्ण दाजुभाइ दिदी बहिनीहरूको उल्लेख्य सहयोग रहने छ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

अन्त्यमा,

बजेट तर्जुमाको क्रममा अमूल्य सुभावा प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण नगर सभाका सदस्य ज्यूहरु, विभिन्न विषयगत समितिका संयोजक तथा सदस्यज्यूहरु, सम्पूर्ण राजनीतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरु, नगरवासी ज्यूहरु लगायत महत्वपूर्ण मार्गदर्शनका लागि श्रद्धेय नगरपालिका प्रमुख ज्यूलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

बजेटको सिद्धान्त र प्राथमिकतामा व्यापक छलफल गरि प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रुपमा सहयोग तथा सुभावा दिनु हुने राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु, विषयगत शाखाका प्रमुखहरु, करदाता, उद्यमी, व्यापारी, समाजसेवी, जेष्ठ नागरिक, सञ्चारकर्मीहरु, गैर सरकारी संस्थाहरु एवम सम्पूर्ण महिला तथा सज्जनवृद्धहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

शुक्लाफाँटा नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा आधारित रहेर तयार गरिएको यो बजेट कार्यान्वयनको निमित्त यहाँहरुबाट प्राप्त हुने रचनात्मक सुझावलाई मार्गदर्शनको रूपमा लिएर अगाडी बढने विश्वास दिलाउदै कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनमा सबैको सहयोगको निरन्तर अपेक्षा समेत गरेको छु । धन्यवाद ॥

श्री कल्पना कुमारी जोशी(पन्त)

नगर उप-प्रमुख